

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Nicolae Craiu

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Ion Crețu și avocatul Ion Chitoroga în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Condur Valerii XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 16.07.2018 până la 24.06.2019;

Instanța de apel de la 05.08.2019 până la 29.10.2019;

Instanța de recurs de la 06.02.2020 până la 07.07.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorie Strășeni, sediul Călărași din 24 iunie 2019, inculpatul Valerii Condur a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și în temeiul Legii i-a fost stabilită pedeapsa cu 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 4ani.

S-a aplicat în privința lui Valerii Condur măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara până când sentința va deveni definitivă.

S-a încasat din contul lui Valerii Condur, în beneficiul statului suma de 3 122 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Valerii Condur deținând permis de conducere, la 21 martie 2017, aproximativ la ora 10:00, conducând automobilul de model Mercedes „410D”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe una din străzile satului Bravicea, raionul Călărași, după ce a virat de pe traseul R-20 și, văzând la o distanță de circa 15:30, înaintea deplasării sale pe marginea străzii un pieton care era angajat în traversarea străzii, manifestând imprudență criminală, exprimată prin încrederea exagerată sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe social-periculoase, dar fiind determinat de ideea nechibzuita ca ele vor putea fi evitate, contrar vederilor capitolului I pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 375 din 13.05.2009/M.0. nr. 92-93,

2009/, intrat în vigoare, la 24.05.2009 (în continuare regulament), potrivit căruia participant la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutiera și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participant la trafic și să nu expună pericolului, și încalcând punctul 10, subpunctul 1), lit. b), punctul 45 subpunctul 1) a), b),c),d), și subpunctul 2) al aceluiași regulament, care-l obligă pe conducătorul de vehicul să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, să conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologica ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, particularitățile încărcăturii și situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, astfel el nefiind atent la trafic și la situația apărută, efectuând o manevră de frânare întârziată a vehiculului pe care-l conducea, a tamponat cu partea din față a automobilului pe pietonul Valentina Popa, în rezultatul accidentului rutier, ultimei fiindu-i cauzate, conform raportului de expertiză judiciară nr. 37 din 12 mai 2017, plagă și excoriații pe frunte, echimoză pe nas, hemoragie sub conjunctiva ochiului drept, fracturi ale coastelor 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 pe dreapta, 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 pe stânga, hemotorax pe dreapta (350 ml), hematom retro peritoneal, fractura osului humeral stâng și osului unar drept, excoriații pe membrele inferioare, echimoză pe genunchiul drept, fracturi ale oaselor bazinului, fractura capului osului femural fractura ambelor oase gambei drepte, care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viața și care se află în legătura cauzală directă cu decesul, moartea numitei a survenit de șoc traumatic-hemoragic în urma asocierii leziunile menționate.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Ion Chitoroga în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată prin rechizitoriu, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel a indicat că, urmele accidentului au fost bine determinate și memorizate de Valeriu Condur întrucât după cum rezultă inclusiv din planșa fotografică sunt suficiente semne distinctive care ar permite determinarea exactă în spațiul unde s-a produs accidentul, cât și a amplasării exacte a automobilului și a locului unde a căzut Valentina Popa.

De asemenea, apărătorul a indicat dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de fond care a dus la calificarea eronată precum că, inculpatul a avut

posibilitatea de a evita accidentul, or, probele administrate în respectiva cauză penală demonstrează contrariu.

3.1. Nefiind de acord cu decizia a declarat apel Valerii Condur, care a solicitat casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de la comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat că, instanța de fond eronat a apreciat probele, or, prin schița accidentului rutier se demonstrează clar că distanța de la traseul R20 până la locul tamponării victimei este de 13.9 m și nicidecum 15-30 m, coroborată cu declarațiile martorilor Ilie Leahu și Victor Martea, ceea ce demonstrează o vădită lipsă de imparțialitate a instanței de judecată, cât și a acuzatorului de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocatul Ion Chitoroga în numele inculpatului și ultimul, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că instanța de fond a pronunțat o sentință corectă și întemeiată pe o apreciere obiectivă a cumulumului se probe în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, iar apelurile declarate sunt nefondate.

Astfel, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, culpa acestuia este demonstrată prin declarațiile succesului victimei Natalia Popa; declarațiile martorilor Ana Boțan, Maria Boțan, Victor Martea, Mihai Tanase, Ilie Leahu, Valeriu Negru; expertul judiciar Nicolae Voda.

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că, analizând și apreciind declarațiile succesului părții vătămate, dar și a martorilor prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind veridice, consecvente, utile, care coroborează între ele și indică indubitabil că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate alegațiile părții apărării în partea în care a invocat că acțiunile lui Valerii Condur nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii. Astfel, prezența elementelor constitutive ale infracțiunii pentru care inculpatul a fost condamnat rezultă din probele cercetate, și anume, declarațiile martorilor și concluziile experților judiciari care coroborează și confirmă în afara oricărui dubiu rezonabil că, în momentul în care Valerii Condur a observat victima, în calitate sa de conducător al automobilului, acesta a manifestat imprudență, efectuând manevra de frânare cu întârziere a automobilului și continuând deplasarea

automobilului, fapt ce a determinat impactul dintre automobil și victima și, pe cale de consecință, a determinat cauzarea leziunilor corporale plagă și excoriații pe frunte, echimoza pe nas, hemoragie sub conjunctivă ochiului drept, fracturi ale coastelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9 pe dreapta 3, 4, 5, 6, 8, 9 și 10 pe stânga, hemotorax pe dreapta (350 ml), hematom retro peritoneal, fractura osului humeral sting și osului ulnar drept, excoriații pe membre inferioare, echimoza pe genunchiul drept, fracturi ale oaselor bazinului, fractura capului osului femural fractura ambelor oase gambei drepte, care se califică ca vatamari corporale grave periculoase pentru viață și care se afla în legătura cauzală directă cu decesul Valentinei Popa.

Așadar, din probele prezentate și analizate de instanță de apel, a fost demonstrat indubitabil faptul că, Valerii Condur a acționat contrar prevederilor capitolului I pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 375 din 13.05.2009/M.0. nr. 92-93, 2009/, intrat în vigoare, la 24.05.2009 (în continuare regulament), potrivit căruia participant la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutiera și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participant la trafic și să nu expună pericolului, și încălcând punctul 10, subpunctul 1) lit. b), punctul 45 subpunctul 1) a), b),c),d), și subpunctul 2) al aceluiași regulament, care-l obligă pe conducătorul de vehicul să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, să conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologica ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, particularitățile încărcăturii și situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, Valerii Condur pe parcursul urmăririi penale, cât și la etapa judecării cauzei penale a făcut declarații contradictorii, astfel, la urmărirea penală depune declarații care coroborează cu declarațiile expertului judiciar Nicolae Voda, și anume „(...) în momentul virării a simțit că a trecut cu automobilul peste ceva, dar nu și-a dat seama că era acea femeie, atunci el brusc a frânat și a mișcat automobilul în urma, atunci a înțeles că, cu roțile din față a trecut peste victimă. Apoi a coborât din automobil și a văzut că victima se află în poziția verticală cu capul orientat în partea stânga a direcției de deplasare” (f. d. 29-30. 74).

În aceeași ordine de idei, din declarațiile martorului Ana Boțan rezultă că „(...) în luna martie 2017, aproximativ ora 11:00, în timp ce mergea la o vecină, pe un drum adiacent, pietruit, venea de pe drumul principal pe drumul adiacent și a văzut-o pe Valentina la fântână,

care se afla pe partea dreapta, mai la deal de gard o mașină în contrasens de aceasta, deja când se afla în fața mâinii, în deal, a auzit un zgomot. A întors capul, și a văzut că o lovise pe Valentina”.

Mai mult, instanța de apel a subliniat că, inculpatul a deplasat automobilul de la fața locului și chiar dacă consideră că a întreprins toate măsurile pentru a transporta victima la cel mai apropiat centru de sănătate, pentru a acorda primul ajutor medical, acesta a omis să marcheze corespunzător locul accidentului rutier, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Victor Martea și Ilie Leahu, procesul-verbal de cercetare la fața locului, acțiuni prin care a determinat în mod negativ desfășurarea urmăririi penale în cauza respectivă, fiind necesare acțiuni suplimentare de cercetare la fața locului, verificare a declarațiilor și efectuare a expertize tehnice asupra automobilului, circumstanțe care, fiind coroborate cu declarațiile sale contradictorii, confirmă indirect că dânsul a acționat în vederea eschivării sale de la răspunderea penală pentru fapta comisă.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că din probele analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor se retine fără dubii că fapta lui Valerii Condur întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind declarativă poziția apărării precum că, inculpatul a acționat în stare de extremă necesitate, or, conform art. 38 Cod penal, nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate. Este în stare de extremă necesitate persoana care savârșește fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel. Nu este în stare de extremă necesitate persoana care, în momentul săvârșirii faptei, își dă seama că provoacă urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Astfel, inculpatul Valerii Condur în speță nu este persoana care a săvârșit fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel, ci acesta inițial a comis fapta manifestată prin încălcarea regulilor de securitate circulației având calitatea de conducător al mijlocul de transport, iar ulterior, încălcare regulilor de circulație, a provocat din imprudență decesul persoane.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că, infracțiunea comisă de inculpat se atribuie infracțiunilor grave, conform art. 16 Cod penal, nu au fost reținute nici circumstanțe atenuante și nici agravante (art. 76, 77 Cod penal), la locul de trai se caracterizează negativ, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că, la data comiterii infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fapta prejudiciabilă se pedepsea cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani. Astfel, ținând cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, de faptul ca persoana nu a fost anterior judecată, precum și de faptul că la data judecării cauzei nu și-a recunoscut vinovăția, nu se caiete de comiterea infracțiunii, și respectiv, nu și-a revăzut comportamentul în societate, instanța de fond justificat și proporțional a considerat de a aplica inculpatului pedeapsa de 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 4 ani.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ion Crețu în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea totală a deciziei cu remiterea cauzei spre judecare de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate avocatul susține lipsa unei motivări clare a deciziei, instanța de apel nu a dat o apreciere probelor în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală și a constatat eronat faptele.

De asemenea, apărătorul susține că, instanța de apel nu a dat un răspuns clar argumentelor indicate în cererile de apel, or, instanța în partea descriptivă a deciziei nu s-a expus asupra faptului că victima brusc s-a aruncat în fața mijlocului de transport.

Totodată, recurentul susține că instanța de apel urma să indice cu claritate care din declarațiile martorului Ana Boțan le pune la baza condamnării inculpatului, deoarece aceasta la etapa urmăririi penale depune declarații contradictorii de cele de la etapa cercetării judecătorești.

Mai mult decât atât, apărătorul a atras atenția asupra faptului că instanța de apel a ieșit din limitele învinuirii, or, prin rechizitoriu inculpatului nu i-a fost încriminat „continuând deplasarea automobilului”.

Subsecvent, avocatul subliniază faptul că, instanța de apel nu s-a expus asupra ordonanței de restituire a cauzei penale din 14 iulie 2017, prin care s-a menționat că cercetarea la fața locului nu a fost efectuată complet, or, nu a fost indicat că în locul unde s-a produs accidentul sunt gropi din care putea roata să se ridice asemănător trecerii peste corpul victimei.

De asemenea, avocatul Ion Crețu remarcă că, instanța de apel a respins poziția apărării precum că inculpatul s-a aflat în stare de extremă necesitate, susținând că ultimul nu a acționat în conformitate cu Regulamentul circulației rutiere.

Apărătorul indică lipsa laturii subiective a infracțiunii imputate în acțiunile inculpatului, or, accidentul nu s-a produs din imprudența sau intenția inculpatului, dar din cauze ce nu depind de voința acestuia.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, avocatul menționează că, instanța de apel a denaturat informația cumulată la dosar, or, din caracteristica anexată la dosar, inculpatul este caracterizat pozitiv, însă instanța indică contrariu.

Totodată, recurentul menționează că, instanța de apel nu a luat în calcul și nici nu s-a expus asupra cererilor înaintate de către succesorul părții vătămate care a solicitat încetarea urmăririi penale, deoarece nu are pretenții față de inculpat.

Iar în concluzie, avocatul indică dezacordul cu decizia pronunțată de către instanța de apel, și anume, sub aspectul neaplicării revederilor art. 90 Cod penal, or, toate circumstanțele descrise mai sus permit suspendarea condiționată a executării pedepsei penale.

5.1. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Ion Chitoroga în numele inculpatului prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În susținerea celor solicitate, avocatul indică dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, susținând că ultima a apreciat probele unilateral în defavoarea inculpatului.

Mai mult, recurentul susține că, poziția instanței de apel este una eronată, or, acțiunile post infracționale ale inculpatului demonstrează că ultimul a încercat să acorde ajutor victimei și să o deplaseze la spital, nu să inducă în eroare organul de urmărire penală.

Recurentul subliniază că, inculpatul a fost condamnat doar în baza presupunerilor susținute de către acuzare.

6. Judecând motivele recursurilor în raport cu actele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Astfel, instanța de recurs ordinar atrage atenția asupra faptului că recurenții unanim susțin că decizia instanței de apel este una nemotivată, iar probele care stau la baza condamnării inculpatului sunt contradictorii.

În acest sens, Colegiul penal reamintește că la etapa recursului ordinar nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Astfel, critica adusă de către apărătorii Ion Crețu și Ion Chitoroga în numele inculpatului Valerii Condur referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța de apel și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererilor de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorii recursurilor nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Subsecvent, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Totuși, instanța de recurs ordinar conchide că, sunt întemeiate alegațiile apărării precum că, instanțele de fond nu și-au motivat soluția în partea stabilirii pedepsei penale, aplicând o pedeapsă neproporțională în raport cu circumstanțele cauzei.

Prin urmare, în cauză se constată temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea contestată în latura pedepsei nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal atestă că, conform prevederilor art. 61, 75 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și

reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Speciale și Generale ale Codului penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

În circumstanțele enunțate mai sus, instanța de recurs subliniază că inculpatului i-a fost numită o pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 4 ani.

Conform art. 16 alin. (4) Cod penal, inculpatul a comis o faptă gravă, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) Cod penal, imputată inculpatului prevede o pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen de până la 7 ani inclusiv.

În același rând, instanța de recurs reține că, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90, deoarece dispoziția dată are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal lărgit ținând cont de gravitatea faptei săvârșite, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de faptul că inculpatul anterior nu a fost condamnat, este caracterizat pozitiv la locul de trai, succesul părții vătămate a solicitat atât la urmărirea penală cât și la etapa cercetării judecătorești ca inculpatului să nu îi fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate și nu are față de ultimul pretenții materiale și morale, consideră că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc fără izolarea lui de societate, cu suspendarea executarea condiționată a pedepsei, deoarece aceasta, conform art. 90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave, astfel că în speță nu este niciun impediment pentru aplicarea acestei norme de drept.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a indicat că, „(...) la locul de trai se caracterizează negativ” (vezi pct. 4.1. din

prezenta decizie), însă conform materialelor cauzei, și anume, caracteristica eliberată de Primăria comunei Chițcanii Vechi, comună în care își are domiciliu inculpatul, se indică că „*Valerii Condur atât în familie, cât și în locurile publice dă dovadă de un comportament bun*” (f.d. 63, vol. I).

De asemenea, Colegiul penal lărgit subliniază că instanța de apel la stabilirea pedepsei penale aplicate inculpatului urma să ia în calcul toate circumstanțele cauzei, or din materialele cauzei se evidențiază faptul că, succesorul părții vătămate Natalia Popa, a declarat că nu are pretenții față de inculpat, nici de ordin material, nici de cel moral (f.d. 72, vol. II, f.d. 198, vol. I, f.d. 56, vol. I).

Mai mult, succesorul părții vătămate printr-o cerere scrisă a indicat că nu are pretenții față de inculpat și a solicitat ca inculpatului să îi fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate (f.d. 155, vol.).

Drept urmare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, instanța de apel în partea stabilirii pedepsei penale cu închisoare a pronunțat o decizie nemotivată, iar obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil. Conform jurisprudenței Curții Europene, expusă în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (*hotărârea Kuznețov și alții c. Rusiei*).

Astfel, Colegiul penal lărgit ținând cont de întregul ansamblu de circumstanțe în respectiva cauză penală, consideră că întru evitarea aplicării unei pedepse prea aspre care poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În acest sens, Colegiul penal lărgit în conformitate cu art. 90 Cod penal, dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicate inculpatului pe o perioadă de probațiune de 3 ani și nu va fi executată dacă în perioada de probațiune, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin obligațiile probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Așadar, Colegiul penal lărgit conchide că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 3 ani, va atinge scopul pedepsei stipulat la art. 61 Cod penal.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, fiind stabilite erorile de drept invocate de către avocații Ion Crețu și Ion Chitoroga în numele inculpatului Valerii Condur în partea stabilirii pedepsei penale sub formă de închisoare.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Ion Crețu și avocatul Ion Chitoroga în numele inculpatului, casează parțial sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 24 iunie 2019 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, în latura pedepsei penale aplicate inculpatului Valerii Condur, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Condur Valerii XXXXX este recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii aplicate inculpatului se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, și nu va fi executată dacă în perioada de probațiune, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin obligațiile probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Se dispune eliberarea lui *Condur Valerii XXXXX*, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri judecătorești.

În rest se mențin dispozițiile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *06 august 2020*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu